CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Forma/Formy arkusza:	EJAP-P0-100, EJAP-P0-200, EJAP-P0-400, EJAP-P0-600, EJAP-P0-660
Termin egzaminu:	3 czerwca 2022 r.
Data publikacji dokumentu:	28 czerwca 2022 r.

Warszawa 2022

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022[1)]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	T
1.2.			F
1.3.			F
1.4.			T
1.5.			F

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	E
2.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
2.3.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	D
2.4.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B

[1)] Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.)

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
3.3.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.4.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
3.5.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
3.6.		2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
4.2.			E
4.3.			C
4.4.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
5.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
5.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.2.			C
6.3.			B
6.4.			C
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
7.2.			E
7.3.			C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
8.2.			B
8.3.			A
8.4.			B
8.5.			C

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
9.2.			B
9.3.			A
9.4.			A
9.5.			C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Jesteś organizatorem/organizatorką grupowego wyjazdu na pokaz lotniczy. Niestety, właśnie dowiedziałeś(-aś) się, że został on odwołany. We wpisie na forum dla uczestników wyjazdu:

- **powiadom ich o powodach odwołania tego wydarzenia**
- **napisz, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o odwołaniu pokazu, oraz przedstaw swoją reakcję na tę wiadomość**
- **poinformuj uczestników wyjazdu o problemie, który się pojawił z powodu odwołania tego wydarzenia**
- **zaproponuj sposób rozwiązania tego problemu.**

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.
5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.8) Zdający opisuje intencje […] i plany na przyszłość.
7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.7) Zdający wyraża swoje emocje […].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
      - **powiadom ich o powodach odwołania tego wydarzenia**

      The reason of cancelling the show is the storm. (jedno odniesienie)
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację np. *The reason of cancelling the show is heavy rain.* (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np. The reason of cancelling the show is bad weather. There is a possibility of heavy rain and thunderstorms.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu

b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.

6. Wyrażenia takie jak np. *call the manager, hear the news, raise money, have a problem* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie
8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany), np. informując o powodzie odwołania pokazu lotniczego zdający pisze: *It is because the air is broken.* (O→N).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't know how to solve the problem.*
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
    - **zaproponuj sposób rozwiązania tego problemu**
      I will ask for zwrot kosztów. („nie odniósł się").

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.
    - **zaproponuj sposób rozwiązania tego problemu**

    Natychmiast I will call the organisers and ask for our money back. (odniósł się)

Zadanie 10.

Jesteś organizatorem/organizatorką grupowego wyjazdu na pokaz lotniczy. Niestety, właśnie dowiedziałeś(-aś) się, że został on odwołany. We wpisie na forum dla uczestników wyjazdu:

- **powiadom ich o powodach odwołania tego wydarzenia**
- **napisz, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o odwołaniu pokazu, oraz przedstaw swoją reakcję na tę wiadomość**
- **poinformuj uczestników wyjazdu o problemie, który się pojawił z powodu odwołania tego wydarzenia**
- **zaproponuj sposób rozwiązania tego problemu.**

Hi everyone,
I'm afraid I've got bad news – the air show we wanted to go to has been cancelled.

• **powiadom ich o powodach odwołania tego wydarzenia**		
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden **powód** odwołania pokazu lotniczego. Powód może dotyczyć, np. • warunków pogodowych, np. *The weather forcast predicts violent thunderstorms.* LUB • awarii / problemów technicznych, np. *There is a serious problem with navigation system and the show is unsafe for pilots and spectators.* LUB • finansów, np. *The organisers of the show have financial problems and they can't cover the costs of the event. / The costs of organising such a large-scale event are too high.* LUB • ograniczeń zdrowotnych, np. *It's due to pandemic restrictions*. oraz innych logicznych sytuacji, które spowodowały odwołanie pokazu lotniczego. Spójniki *so, because* nie są wymagane, jeżeli z pracy jasno wynika, że jest to powód odwołania pokazu lotniczego. Nie jest wymagane użycie czasu przeszłego.		
nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
There is no air show. I don't know why the show has been cancelled.	It appeared that the relocation of the show is not safe. It's because of heavy rains and storms.	It appeared that the relocation of the show is not safe for both pilots and viewers. It's because of rains and storms expected on Sunday.

• **napisz, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o odwołaniu pokazu, oraz przedstaw swoją reakcję na tę wiadomość**
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia. ***5.8. Zdający wyraża swoje emocje […].***

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (poinformowanie w jaki sposób zdający dowiedział się o odwołaniu pokazu/**o powodzie odwołania pokazu** oraz jak zareagował na tę wiadomość) i zrealizowanie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *Yesterday*, *I got an email from the organisers. When I read it and found out the air show is cancelled*
I felt worried. (odniósł się i rozwinął)

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał **tylko** do jednego członu, tj.:
a) napisał w jaki sposób dowiedział się o odwołaniu pokazu, np. *I've just read about it.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi niezrealizowany) ALBO
b) przedstawił swoją reakcję na wiadomość o dwołaniu pokazu, ale nie poinformował, w jaki sposób dowiedział się o tym, np. *I felt like crying when I found out about it.* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy niezrealizowany),

wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.
a) *I learnt about it yesterday during the online conference with the organisers of the air show.* (rozbudowany sposób uzykania informacji o odwołaniu pokazu, ale brak reakcji na tę wiadomość);

b) *For me it's a disaster*. *I've been waiting for this show for almost three years.* (rozbudowana reakcja na wiadomość o odwołaniu pokazu, ale brak informacji w jaki sposób zdający dowiedział się o tym),

wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jako reakcję uznaje się
- emocje / uczucia wywołane informacją o odwołaniu pokazu
- czynności/działania wykonane przez zdającego po uzyskaniu tej wiadomości.
- opinie zdającego związane z faktem odwołania pokazu.

Zwroty i wyrażenia informujące o odwołaniu pokazu nie są wymagane, pod warunkiem, że z kontekstu wypowiedzi jasno wynika, że przedstawiona reakcja dotyczy faktu odwołania pokazu lub powodu jego odwołania oraz nie są traktowane jako element rozwijający.

Jako element rozwijający traktowane są okoliczności uzyskania informacji o odwołaniu pokazu.

Jeżeli zdający przedstawia reakcje innych osób na wiadomość o odwołaniu pokazu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy.

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
People were angry about it.	I heard the news on the radio.	I heard the news when I was on the way to school. I made me worried.

I was at home.	When the director told me about it, I started screaming. When I got to know it, I felt disappointed.	I had a call from the director and he said that the air show was cancelled. I got furious and started screaming.

- **poinformuj uczestników wyjazdu o problemie, który się pojawił z powodu odwołania tego wydarzenia**

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje o problemie, i z kontekstu wypowiedzi wynika, że jest on powiązany z faktem odwołania pokazu.
Jako problem akceptowane są różne konsekwencje odwołania pokazu, np. koszty poniesione przez organizatorów lub uczestników pokazu, negatywne reakcje osób zaangażowanych w pokaz i/lub osób, które zdecydowały się na wyjazd, itp., np. *Now, we have problems with the costs.*
Samo poinformowanie, że problem pojawił się z powodu odwołania pokazu lub po uzyskaniu informacji o odwołaniu pokazu **jest traktowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *Because of the cancellation of the air show there was a problem.* (odniósł się)

Nie jest wymagane użycie czasu przeszłego. Akceptowana jest wypowiedź, w której zdający informuje o obecnym lub przypuszczalnym problemie/problemach spowodowanych odwołaniem pokazu, np. *I'm afraid we'll have a hard time with getting your refund.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający:
→ informuje o problemie, który pojawił się przed uzyskaniem informacji o odwołaniu pokazu, np. *When the bought the tickets for the show we had a problem booking the hotel.*
→ stwierdza, że nie ma żadnego problemu, np. *There is no problem. Everything is OK.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Pilots had serious health problems.	I'm afraid you'll be angry at me as an organiser of the trip.	There is a severe problem. Most pilots are angry because they won't earn any money. They have spent a lot of time preparing for the show.
When we were getting ready for the event, we could not find a sponsor.	We have already paid for the tickets, and I think we'll lose the money.	The problem is that we don't have enough money to book new transfer and rooms.

- **zaproponuj sposób rozwiązania tego problemu.**

5.8. Zdający opisuje intencje […] i plany na przyszłość.
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do sposobu rozwiązania wspomnianego wcześniej problemu, np.

a) przedstawia już podjęte lub planowane działania, np. *I tried to find a new event instead of the air show*; *I know what I'll do. I'll get in touch with the organisers of the show and ask them to change their decision.*
b) informuje, kogo poprosił / poprosi o pomoc w rozwiązaniu problemu, np. *I'll ask my director to help me get the invested money back.*

Konsekwencje działań/decyzji podjętych w celu rozwiązania problemu traktowane są jako element rozwijający, np. *I called my headteacher. He came immediately and offered a rock concert instead of an air show.*

Jeżeli zdający wyraża nadzieję, że organizatorzy pokazu lotniczego podejmą odpowiednie działania rekompensujące odwołanie pokazu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I hope the organisers of the air show will provide some compensation.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający:

→ przedstawia rozwiązanie problemu, który nie miał nic wspólnego z faktem odwołania pokazu, np. *My friend helped me to book our tickets for the show.*

→ nie wskazuje żadnego sposobu rozwiązania wspomnianego wcześniej problemu, np. *I don't know what to do with it.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
No one could help us.	We'll change the event.	My parents promised to help me with paperwork to cancel the booking.
I had a few ideas what to do.	I'll ask the organisers to postpone the show instead of its canellation.	We immediately found on the internet a new place offering an air show.

Przykłady podane w powyższych tabelkach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania" z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.

9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2020/21 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.

3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read <u>Nowe Horyzonty.</u>* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don’t, can’t, isn’t, haven’t* itd.) liczone są jako jeden wyraz.

3. Jako jeden wyraz liczone są
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* – 4 wyrazy.